

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

57. Corporum amor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

vultus obsidet, in maciem liquantur genae. Hac cauantur oculi, tabescunt lumina, mcas tota de sede conuulsa percellitur.

πλεῖστον γαστρι τὴν ὄψιν παραπέμπει, & caetera, quae Latine sic reddunt:

I R A.

Descriptio LVI.

Senob. li. Quid est enim aliud irasci, quam insanire, quam furere, quam in vitiois libidinem ferri, & in alterius doloris cruce m efferati pectoris alienatione debacchari? Hoc ergo Diymagni norunt, perpetuntur, & sentiunt, quod fera, quod belluae, quod mortifera continent venenato in dente natrices: quod leuitatis in homine, quod terreneo in animante culpabile est, praestans illa natura, & in perpetua virtutis humanitate consistens, scire alleueratur a vobis. Et, quid ergo sequitur necessario? ni vt eorum luminibus scintillae emicent, flammam astuent, anhelum pectus spiritum iaciat ex ore, & ex verbis ardentibus, labiorum siccitas inpalbescat?

Corporum amorem, vt qui acer quidem sit, verum celeriter extingatur, ob eam causam pictores cum facibus, & pennis depingunt, quoniam nunc libidinem inflammat, nunc rutilum ob saturitatem euolat. At pecuniarum amorem nemo vnquam fingere, aut scribere ausus est. Cuius rei haec fortasse causa est, quia ne amor quidem est, sed insatiabilis furor: aut haec fortasse, quia nec fingi, nec describi potest. Neque enim quinquaginta duntaxat capita habet, vt fabulosa illa Hydra, per qua ad inexplebilem ventrem cibos transmittit: nec insaturabilis illius portenti instar afficitur: nec denique Briarei in odum, centum duntaxat manibus armatus est, quin ne pennas quidem habet: Satiari enim atque expleri nequit. Quoniam itaque modo quispiam tale monstrum effingere, aut pingere queat? cum quo Scylla comparata fidem inuenisset, etsi aliqui incredibilis? Verum quoniam oratio quouis colore expressior est, ac quauis cera ad effingendum mollior, quantum libebit, eum delimitare conabor. Non quod id perfecte atque absolute consequi possit, sed vt belluinam ipsius, & inamoenam effigiem ijs, qui eo capti sunt, inuectiuam oratione profundat. Mihi enim puero nusquam similis esse videtur: non enim amor, sed furor; verum foeminae cuidam: nam hoc quoque amentiae ipsius, atque improbitatis indicium sit, belluina forma praedita: ignem quoque spirant, ac sexcentas viperas erinium loco in capite habenti, perpetuo sibilantes, ac mortiferum venenum euomentes: sexcentas item manus vnguibz abundantes; quorum opere alios lacerat, alios sagittis imperit, ab alijs pecunias extorquet: ac deinde sexcenta ora: neque enim minatur duntaxat, aut calumnias struit, verum etiam adularur: ac feruilem in modum alloquitur, & peferat. turpisque quaestus causa innumeratas excogitat occasiones. Quin oculos habet non vt natus consentaneum est, cernentes, aut quenquam verentes, vobis amicum, non fratrem, non cognatum, non benefactorem: verum asperum quoddam, & acre, atque crudele, & inhumanum, igneumque obruentes. Neque enim rerum naturam perspicit, nec illud animaduertit, quod per se periculum perimulta mouerit, ab hostium manus pecu-

A V A R I T I A.

Exat Chrysofomi praclarissima descriptio Homil. 20. in Matthaeum, & homil. 9. in 1. ad Corinthios, vbi depingit mulierem quandam, forma belluina, barbaram, ignem spirantem, tristificam, nigram, quales Ethnici Poetae depingunt Scyllas, quod fuisse Isidorus Pelusiacus hac imagine est prosequutus.

Descriptio LVII.

Τὸν μὲν τῶν σωμάτων ἐπιπλά, ἀτε ἐριμὸν μὲν ὄντα, ταχέως δὲ σθενόμενον, διὰ τὸ το σιζωγράφοι σὺν λαμπάσι, καὶ πλεῖστον γαστρι, ἢ ἀποτὲ μὲν ὑπὲρ χειρὶ τὰ πᾶσι κατωνίζων, ἀπὸ δὲ διὰ κόρον ἀρίστη λαύ. Τὸν δὲ τῶν χρημάτων οὐ εἰς εὐτε πλάσαι, οὔτε γαστρι ἐτάλη μισοῖ. τὰ χα μὲν ἐπειδὴ εὐδὲ ἐρασ ἐστίν, ἀλλὰ μαρία ἀνήκεσ. τὰ χα δὲ ἐπειδὴ οὔτε πλάσιναι, ἀλλὰ οὔτε γαστριναὶ αὐτὸν ὅσον τε, οὔτε γὰρ πεντηκόντα μόνον ἔχει κεφαλὰς κατὰ τὴν μενεομένην ὕδραν, διὲν τῆ α-

pecunias transfuderit, unde etiam innumeras
 ei, qui captus est notas inussit. Porro autem
 aures vsque aded septas, & obturatas habet, vt
 nec supplices preces, nec gemitus, nec fletus,
 nec vituperationes audiat: tantum vero ab
 eo abest, vt pennas habeat, qua saturitatem
 designant, vt ne pedes quidem ipsi, vir vllus
 cordatus tribuere queat. Neque enim egredi,
 atque ab eo, qui captus est, secedere potest: ve-
 rum manus in omnes immittens, ferro quo-
 uis, ac plumbo grauior infidet, atque ita co-
 parata est, vt omnia quidem accipiat, verum
 eorum, qua accipit multitudinem, fomitis,
 atque incitamenti materiam habeat, rerumq;
 acceptarum finem, capiendarum initium faci-
 at: ecquis igitur acerrimo, & inexplebili fu-
 rore, atque innumera peccata, & maledicta, &
 decora, & intemperantias, & perulantias no-
 bis conflante capiatur? ecquis animum inda-
 cat, cum in hac vita, tam miserè viuere, vt dies
 noctesque velut flagris quibusdam lacere-
 tur? nec requiem vllam, aut somnum sentiat,
 & hic suppliciorum, atque cruciatuum initi-
 um capiat? Quid autem initium dico? Hic
 enim eos, quos cœperit, tyranno quo uis acer-
 bius torquet, & excruciat, in eos insulans, ac
 præcipuas partes attingens, ac ne tantillum
 interquiescere sinens, verum grauiorem ipsis
 pœnam inferreas, quam ijluant, qui ad metal-
 la damnati sunt. Nam illis, confecto opere,
 somno, ac quiete frui licet, his autem ea som-
 ni quoque portum, velut aggesta terra obstru-
 ens, noctu quoque leua illa, & inhumana edi-
 cta proponit. Hos enim ad latrocinia mittit,
 illos ad cœdes perpetrandas: ac ne debitum
 quidem mortuis munus veretur, quod etiam
 barbari, ac Dæmones honore prosequuntur:
 verum aduersus mortua corpora nefarias eo-
 rum, quos obstrictos tenet, manus armat. No-
 uum & sceleratum latrocinij genus excogi-
 tans, quam obrem omnia ipsius vitia mente
 volentes, nempe, quod belluina forma præ-
 dita est, atque tetra, & inamœna, quod spi-
 rans, inexplebilis, & oculis, auribusq; capta,
 & crudelis, & execranda, & Deo iniusta, & im-
 placabilis, atque crudelis: neque enim blandi-
 tjs, atque obsequijs delintra aliquid remittit,
 verum tam potius efferatur, cum maxime co-
 litur: Nullum non lapidem moueamus, quo
 ab ea minime capiamur, facilius enim erit non
 capi, quam cum captus sis effugere, si autem
 nos capi contigerit, omnes neruos conten-
 dentes, diuinam opem imploicamus, hæc e-

nim sublata, nemo à tali captiuitate abstrahi
 potest. Multis enim talis est hæc captiuitas,
 vt ab ea emetgere, ac reuocari nequeant, que-
 stas quidem faciendi cupiditatem comprima-
 mus; qua autem collecta sunt, aut confectum,
 aut paulatim egentibus distribuamus, nam
 hæc demum sola ratio est, qua ab eiusmodi
 captiuitate reuocemur.

Nota.

Hac luculenta pictura Auaritia ab adiunctis
 partium, grauisissimi viri penicillo expressa, in qua hæc
 obicit nota.

Ἄρεωδὸν μὲν δὴτα Ἐρ δὲ eodem dixit Oppianum.
 Ἄρδουλιὸς δὲ κερὸ. Ἰερμίδαν ὀμοκλήν.
 Inspira sique ignis acutam vim.
 Σὺν λαμπάσι κ, ὠρίοντι. Hac est eius pictura apud
 Græcos, Satyrum, Aleaum, Antipatrum, Macium,
 Crinagoram, Mesechum, Marcianum, &c. quos vni
 vestimenta nihil hic attinet inferere.

Μαρία τὴν κίστες, χερσὶ μακρίαν dixit D. Basil. Φιλο-
 κερπὶς τὰ λῶσεν Nonnus in Ioannem.

Πεντακτακίφολος. Hoc commentum Pjandæ
 Camerensis, inquit Scholiastes, Anthol. ad l. 4. qui
 Hydra multas cervices sinit ad horrorem.

Ἐρ ἀρεῶν, ἰλ. α. κ. ο. 3.

Ἄ κ, ἰ τὸν ἀνδρα, Similiter M. Tullius Antonij in-
 fatigabilem auaritiã conseri cum Charybdi. Quæ
 Charybdis tam vorax. Aristophanem sequens,
 qui in equitibus dixit φέρει γὰ κ, χάρυβ: ἰ ἀρ-
 παγῆς, quamquam hic per metaphoram extu-
 lit, quod ille veras de oras. l. 3.

Στὴν κλιτῶν μάντιαν, σκλητεῖον est diuulgare,
 & quasi in pilis, & columnis incisum omnibus pro-
 ponere, qui mos Athenis fuit, vt testatur Demosthe-
 nes Philipp. 3 in columna videlicet arcu eorum no-
 mina inscribere, qui publica infamia notati essent.
 χατέβεντο εἰς γῆλην χαλκῶν χερσὶ φαντες εἰς ἀ-
 κρόπολιρ.

ΑΡΘΜΙΟΣ.

Ὁ πρὸ βαναχτὸ ὁ Ζελεῖτης ἄτιμος Ἴσω. Ex
 ἡμὸ σκλητεῖον, δημοσιῶν vt interpretatur Sui-
 das, Ἐρ confirmat D. Greg. αἰ εἰκόνης σκλητεῖον οἰ
 τὴν λῶσεν τὸ σῶμα τ. quaquam in bonam
 etiam partem vsurpauit Philo, de vita Mosia.

ε. 3. ἢς τὸ εὐχάριστον ἀθανάτιζεναι, καὶ ἀνάγραφον
εἰς τὴν ἀθάνατον ἀθανάτιζεναι, καὶ ἀνάγραφον
εἰς τὴν ἀθάνατον ἀθανάτιζεναι, καὶ ἀνάγραφον

Cuius gratus animus immortalis memoria celebratur, & velut scriptis in columna literis, manet apud Deum.
Quod respexit Ausonius, eum dixit in actione gratiarum, apud Gratianum Imperatorem. Has ego litteras tuas, si in omnibus pilis, atque porticibus, vnde de plano legi possint, in stat edicti pendere mandauero, nonne tot statuis honorabor, quot fuerint paginae libellorum?

Μυρίας μὲν ἔχεις. Hac furiarum. ἀνασκευῆ, quibus

Anguinea redimita caeterua:

Frons. expirantes praerontas pectorū iras.

Catullus.

Μυρίας δὲ χεῖρας δυοῖς κομώτας. Praclare ista περὶ irasam belua exprimitur, cui foetissima ventris

ingluuies, vnaeque manus.

Οὐδ' ἀπὸ θυμένου τινός. Prosper l. 2. de vita contemplatiua. Vastat in nobis quicquid verecundiae, & pudoris inuenerit.

Αυαρός δὲ τοσοῦτον πεπραγμέναι, Nihil omnino audit auarus, dum ad eo aliquid petitur, nisi si audit. hanc unam vocem respondet, ut ait D. Basilus: οὐκ ἔχω, οὐ δῶσα.

Ἀνάπασιν οὐκ εἰδώς. Cyprianus nobili epistola. Suspirat ille in conuiuio, bibit licet gemmarum, epulium epulum marcidum corpus totus mollis alto sinu condiderit, vigilat in pluma.

Παντὸς τυραννοῦ πικρότερον. Rectè ferreum eius imperium Prosper nominat. O facinus inauditum! Suauis Christi iugum contempto ferreum cupiditatis imperium voluntaria mentium inclinatione suscipimus.

RABIES, ET PHRENESIS.

Ex Philostr. in Hercule furente.

Descriptio

Τῶν ἀφροδισίων αὐτῶν οὐδὲμία, ἀναρρίπτει τὸς προσιόντας, καὶ συμπατεῖ, πολὺ μὲν τὸ ἀφροδισίων διαπύσαν, μελιδῶν δὲ βλοσυρόν, καὶ ξένον, καὶ πῆς ὀφθαλμοῖς ἀντιζῶν ἐς αὐτὰ ἀδρῆ. τὴν δὲ βλέμματι εὐνοίαν ἀπάγαμε, ὡς ἀδρῆ πῆσται. βρυχῶται δὲ καὶ φάρυγι, καὶ οὐκ ἐμπιπταται, καὶ ἀνοῖσται ἀπὸ τοῦ φλέβης, δι' ὧν ἐς τὸ κοῖμα τῆς κεφαλῆς ἀναρρίπτει πᾶσα χορηγία τῆς οὐχίας.

LVIII.

Ipse verò eorum nihil omnino sentit, sed addeuntes reijcit, ac proculcat, multam quidem expuens spumam: truci atque insolentitatu eacinnans, defixisque in ea, quae facit, respiciens oculis: tum seuerus aspectu, quasi delusis sensibus: guttur interius fremit, ceterum inflatur, intumescunt venae, per quas ad capitis vitalia tota morbi vis influit.

INVIDIA.

Ex D. Basilio.

Descriptio LIX.

Οὐκ ἔστι δίδαγμα, δαμόνων εὐρημα, ἐχθρῶν ὀπισθοσφῆ, ἀρραβῶν κολάσιος ἐμπόδιον εὐσεβείας, ὁδὸς ἐπὶ γένειαν, σέκησις βασιλείας, δῆλοι δὲ πῶς καὶ αὐτῶν πρῶτα τῶν τυγχάνουσιν οἱ φθονοῦντες, ὄμμα τῶν τοῖς ἐχθρῶν καὶ ἀλαμπίας, παρὰ κατηφῆς, ὄφρδς συμπεπλάχμα,

Serpentis est documentum inuidia, diaboli inuentum, inimici satiro: punitiois arrhabo, pietatis impedimentum, via ad gehennam, regni priuatio: nam & ipso fatentur ore hoc vitium inuidi, aspectus illis est aridus, & obscurus, gena subtristis, supercilium demissum.

N V N C